

Comentariul poeziei De-or trece anii scrisa de Mihai Eminescu- a doua parte

Nu vom intalni aici nici lamentatiile neoanacreonticilor autohtoni, nici incercarile fragmentare ale poetilor pasoptisti de a izola farmecul de eternul inefabil feminin. In laboratorul poetic eminescian, in acest caz, in primele variante, persista farmecul feminin (E-atata farmec); suferinta ("atata suferinta") cum si verbele "a vorbi", "a tacea", cu cele doua locutiuni celebre "Nu stiu cum" si "nu stiu ce". Neincercand sa il fixeze in sfera unui concept eul poetic eminescian abandoneaza orice criteriu logic. Astfel, nescio quid-ul va fi privit aici din cu totul alte unghiuri. Decodarea acestor unghiuri, nu a mesajului, ne situeaza pe cu totul alte coordonate:

1. Relatia dintre intelect si iubire iese din cadrul obisnuit si nu se mai supune categoriei timpului:

De-or trece anii cum trecura,

Ea tot mai multi imi va place

Cum se stie, timpul, categorie filozofica, ireversibil, se afla in stransa relatie cu existenta umana, deci cu afectul. in acest caz, va observa G. Calinescu, dragostea creste in virtutea unei absurde legi interioare". Este negata aici dialectica erosului uman, obisnuit, elementul explicit fiind formulat in versurile urmatoare:

"Pentru ca-n toata ei faptura

E-un "nu stiu cum" si un "nu stiu ce"

Cele doua notiuni raman insa inchise, refuzand criteriul conceptual si simbolul, ele sugereaza mai de graba misterul.

2. Relatia dintre privire si clipa. Prima ne trimite la motivul ochilor, frecvent in lirica neoanacreontica si romantica. Il intalnim la dante si la Petrarca in poezia lui Eminescu acest motiv poate fi intalnit, sub diferite forme: "cu ochi pagani" (Pe langa plopii fara sot) "cu ochii serei cei dintai" (Adio) etc., Scanteia ("M-a fermecat cu vreo scanteie"); Clipa ("Din clipa-n care ne vazum" -ne vazum, perfectul simplu arhaic, necesar rimei). Ea, clipa, declanseaza fiorul iubirii.

3. Relatia dintre logos (cuvant) si tacere, cu pastrarea echilibrului interior "De-aceea una-mi este mie

De ar vorbi, de ar tace"

4. Iubirea - robia vesnica, deci rob vesnic iubirii - petrecand "acelasi drum"; "Astfel, robit de-aceiasi jale

Petrec mereu acelasi drum"